

UZASADNIENIE

Ł. S. skierował przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W. powództwem o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w W. w dniu 14 czerwca 2006 r., w sprawie prowadzonej pod sygnaturą akt I Nc 5021/06 w zakresie odsetek ustawowych liczonych od kwot i dat wskazanych w nakazie zapłaty w łącznej kwocie 3.070,77 zł. Po ostatecznym sprecyzowaniu powództwa, żądanie skierowane było przeciw tytułowi wykonawczemu w zakresie odsetek ustawowych liczonych w następujący sposób:

- od kwoty 867,98 zł od dnia 15 czerwca 2006 r. do dnia 8 stycznia 2011 r.,
- od kwoty 867,98 zł od dnia 15 czerwca 2006 r. do dnia 8 stycznia 2011 r.,
- od kwoty 836,60 zł od dnia 15 czerwca 2006 r. do dnia 8 stycznia 2011 r.,
- od kwoty 836,60 zł od dnia 15 czerwca 2006 r. do dnia 8 stycznia 2011 r.,
- od kwoty 836,60 zł od dnia 15 czerwca 2006 r. do dnia 8 stycznia 2011 r.,
- od kwoty 776,38 zł od dnia 15 czerwca 2006 r. do dnia 8 stycznia 2011 r.,
- od kwoty 436,60 zł od dnia 15 czerwca 2006 r. do dnia 8 stycznia 2011 r.,
- od kwoty 436,60 zł od dnia 15 czerwca 2006 r. do dnia 8 stycznia 2011 r.,
- od kwoty 437,41 zł od dnia 15 czerwca 2006 r. do dnia 8 stycznia 2011 r.,
- od kwoty 437,41 zł od dnia 15 czerwca 2006 r. do dnia 8 stycznia 2011 r.,
- od kwoty 413,24 zł od dnia 15 czerwca 2006 r. do dnia 8 stycznia 2011 r.,

w łącznej wysokości 3 995,76 zł. Powód domagał się przy tym zasądzenia kosztów postępowania wg norm przepisanych.

Żądanie pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego miało być uzasadnione upływem terminu przedawnienia tychże odsetek. Po modyfikacjach powództwa powód wskazywał, że przedawnieniu uległy odsetki wymagalne po dacie 14 czerwca 2006 r. tj. dniu wydania nakazu do dnia przypadającego 3 lata wstecz od dnia złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania wg norm przepisanych. Uzasadniając stanowisko wskazywała, że między uprawomocnieniem się nakazu zapłaty, a wszczęciem egzekucji doszło do czynności przerywającej bieg przedawnienia, tj. złożenia w roku 2007 wniosku o nadanie klauzuli wykonalności, skutkującego nadaniem klauzuli w dniu 30 stycznia 2007 r. Pozwana wskazywała, że odsetki zasądzone w tytule egzekucyjnym na przyszłość podlegają trzyletniemu terminowi przedawnienia, zaś odsetki do dnia uprawomocnienia nakazu przedawniają się po upływie dziesięciu lat. Z ostrożności procesowej pozwana wskazywała, że wierzycelność została wyegzekwowana, wobec czego nie jest możliwe pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Północ w W. wydał w dniu 14 czerwca 2006 r., pod sygnaturą akt I Nc 5021/06, w sprawie z powództwa Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w W. przeciwko E. S., K. S., S. S. i Ł. S. nakaz zapłaty

w postępowaniu upominawczym. W treści orzeczenia nakazano solidarnie pozwanym zapłatę kwoty 7 183,40 zł z odsetkami ustawowymi od kwot:

- od kwoty 867,98 zł od dnia 1 grudnia 2004 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 867,98 zł od dnia 1 stycznia 2005 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 836,60 zł od dnia 1 lutego 2005 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 836,60 zł od dnia 1 marca 2005 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 836,60 zł od dnia 1 kwietnia 2005 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 776,38 zł od dnia 1 maja 2005 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 436,60 zł od dnia 1 czerwca 2005 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 436,60 zł od dnia 1 lipca 2005 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 437,41 zł od dnia 1 sierpnia 2005 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 437,41 zł od dnia 1 września 2005 r. do dnia zapłaty,
- od kwoty 413,24 zł od dnia 1 października 2005 r. do dnia zapłaty,

oraz koszty procesu w wysokości 1515 zł (nakaz zapłaty – k. 23 akt I Nc 5021/06).

Nakaz nie został skutecznie zaskarżony, wobec czego wobec Ł. S. uprawomocnił się po upływie dwóch tygodni od dnia doręczenia pozwanemu, odpisu nakazu wraz z odpisem pozwu, tj. od dnia 7 listopada 2006 r. Nakaz jest więc prawomocny w stosunku do Ł. S. od dnia 22 listopada 2006 r.

W dniu 16 stycznia 2007 r. Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) wystąpiła w sprawie I Nc 5021/06 z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności (k. 38 akt I Nc 5021/06). Tytuł wykonawczy doręczono pełnomocnikowi spółdzielni w dniu 25 lutego 2008 r. (k. 47 akt I Nc 5021/06).

Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w W. złożyła u Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Pragi-Północ w W. A. P., datowany na 8 stycznia 2014 roku, wniosek o wszczęcie egzekucji na podstawie omówionego wyżej tytułu wykonawczego (data stempla pocztowego 13 stycznia 2014). Egzekucja prowadzona jest pod sygnaturą akt Km 58/14 i nie została zakończona. W toku postępowania wyegzekwowano na rzecz wierzyciela 1 299,30 zł. Komornik zaksięgował należności wyegzekwowane w ramach postępowania Km 58/14 na poczet kosztów procesu i zaliczkę (zaświadczenie komornika – k. 60).

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne.

W myśl przytoczonego przepisu powództwo o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego oparte może zostać na zdarzeniu zaistniałym po powstaniu tytułu skutkującym wygaśnięciem lub zaistnieniem stanu powodującego niemożność egzekwowania wierzytelności. Zdarzeniem takim jest przedawnienie wierzytelności, którego skutkiem nie jest wygaśnięcie wierzytelności, ale powstanie po stronie dłużnika uprawnienia do uchylenia się od obowiązku

spełnienia świadczenia, co dotyczy się także dopuszczalności przymusowej egzekucji (por. wyrok SA w Lublinie z 2.09.2015 r., I ACa 194/15).

Przepis art. 125 k.c. stanowi, że roszczenie stwierdzone prawomocnym orzeczeniem sądu lub innego organu powołanego do rozpoznawania spraw danego rodzaju albo orzeczeniem sądu polubownego, jak również roszczenie stwierdzone ugodą zawartą przed sądem albo przed sądem polubownym albo ugodą zawartą przed mediatorem i zatwierdzoną przez sąd, przedawnia się z upływem lat dziesięciu, chociażby termin przedawnienia roszczeń tego rodzaju był krótszy; jeżeli stwierdzone w ten sposób roszczenie obejmuje świadczenia okresowe, roszczenie o świadczenia okresowe należne w przyszłości ulega przedawnieniu trzyletniemu. Przytoczony przepis jest podstawą konstrukcji normy przewidującej dziesięcioletni termin przedawnienia odsetek wymagalnych przed dniem uprawomocnienia orzeczenia będącego tytułem wykonawczym oraz trzyletni termin dla należności z tytułu odsetek, które powstały po tej dacie, tj. odsetek zasądzonych na przyszłość (por. wyrok SN z dnia 26 sierpnia 1976 r., III CRN 181/76 oraz wyrok SN z dnia 24 lipca 1974 r., III CRN 146/74, uchwała SN z dnia 26 stycznia 2005 r., III CZP 42/04). Przepis ów przewiduje dziesięcioletni termin w stosunku do roszczeń stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem. Dookreślenie charakteru orzeczenia jako prawomocnego wskazuje, że data prawomocności orzeczenia jest cezurą, od której termin biegu przedawnienia wynosi trzy, a nie dziesięć lat (por. wyrok SN z 15 stycznia 2014 r., I CSK 197/13).

Rozpatrując zasadność powództwa należało mieć na względzie trzyletni termin przedawnienia odsetek naliczanych od dnia uprawomocnienia nakazu, jak też zdarzenia skutkujące przerwaniem biegu przedawnienia i ich cezury czasowe.

Podług treści przepisu art. 123 § 1 pkt 1 k.p.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Z kolei przepis art. 124 § 2 k.p.c. stanowi, że w razie przerwania przedawnienia przez czynność w postępowaniu przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym albo przez wszczęcie mediacji, przedawnienie nie biegnie na nowo, dopóki postępowanie to nie zostanie zakończone.

Nie budzi wątpliwości, że złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności jest czynnością przerywającą bieg przedawnienia. Nieco szerszego odniesienia wymaga cezura czasowa, od której przedawnienie rozpoczyna bieg na nowo. Biorąc od uwagę cel postępowania klauzulowego, jakim jest uzyskanie przez wierzyciela dokumentu umożliwiającego zaspokojenie roszczenia z zastosowaniem przymusu państwowego, Sąd uznał, że termin przedawnienia biegnie na nowo od dnia otrzymania przez wierzyciela tytułu wykonawczego. Mimo, że jest to czynność techniczna, to jednak dopiero z jej wykonaniem możliwe jest wszczęcie przez wierzyciela egzekucji. Zatem dopiero od tego momentu wierzyciel ma realną możliwość stosowania przymusu państwowego i cel postępowania klauzulowego jest osiągnięty.

Biorąc pod uwagę datę wydania nakazu (14.06.2006 r.) i datę złożenia wniosku o nadanie klauzuli wykonalności (16.01.2007 r.), liczenie biegu przedawnienia, z zastosowaniem trzyletniego terminu, możliwe jest dopiero od dnia doręczenia pozwanej spółdzielni tytułu wykonawczego, co nastąpiło w dniu 23 lutego 2008 r. i dotyczyć może jedynie odsetek naliczanych od dnia uprawomocnienia nakazu. Kolejną czynnością przerywającą bieg przedawnienia było złożenie wniosku egzekucyjnego z dnia 8 stycznia 2014 roku. Postępowanie egzekucyjne nie zostało zakończone, a więc termin przedawnienia nie rozpoczął biegu na nowo. Oznacza to, że uległy przedawnieniu odsetki za okres sprzed trzech lat od dnia złożenia wniosku.

Zgodnie z art. 321 k.p.c. Sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. Powództwo dotyczyło odsetek za okres do dnia 8 stycznia 2011 r. Wniosek egzekucyjny złożony został kilka dni później, tj. 13 stycznia 2011 r., albowiem datę tę liczyć należy od dnia złożenia wniosku w placówce operatora publicznego. Dowodem złożenia jest stempel, którym opatrzono kopertę w której nadesłano wniosek. Z kolei sama koperta znajduje się we wszytej do akt komorniczych koszulce, wraz z tytułem wykonawczym. Przedmiot powództwa nie obejmował jednak odsetek za okres od 8 do 13 stycznia 2011 r., wobec czego nie orzeczono w tym zakresie.

W toku postępowania Sąd ustalił, że wyegzekwowana kwota została zaksięgowana na poczet należności z tytułu kosztów procesu i zaliczek na wydatki. Podniesiony przez pozwaną zarzut bezzasadności żądania ze względu na wyegzekwowanie roszczenia okazał się wobec tego nietrafny.

Dlatego też Sąd, na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. orzekł jak w pkt. I sentencji wyroku.

Powództwo podlegało oddaleniu w zakresie w jakim dotyczyło odsetek, których termin przedawnienia wynosił nie trzy, a dziesięć lat, a więc odsetek sprzed uprawomocnienia nakazu (za okres od 15 czerwca do 22 listopada 2006 r.). Aktualna w tym względzie pozostaje przedstawiona wyżej argumentacja prawna.

Dlatego też Sąd orzekł jak w pkt. 2 sentencji wyroku.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu oparto na przepisie art. 100 zd. 2 k.p.c. mając na uwadze fakt, że powód wygrał proces w przeważającej części (uległ jedynie w zakresie odsetek należnych za okres od 15 czerwca do 22 listopada 2006 r., a więc za 5 miesięcy z 55 miesięcy, jakie obejmowało powództwo). Na koszty procesu składały się zaś: wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 1.200 zł i opłata skarbową w kwocie 17 zł.

Na podstawie art. 113 ust. 1 u.k.s.c. obciążono pozwaną opłatą sądową, której nie miał obowiązku uiścić powód w związku ze zwolnieniem go od kosztów sądowych (k. 17).

ZARZĄDZENIE

- 1) Odnotować zwrot uzasadnienia 22 grudnia 2016 r.
- 2) Odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi pozwanej.